

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 12P/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522201165
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1522201165.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXA, Z., zastúpená zástupcom: Mgr. Jaroslava Grambličková, Kováčsova 57A, Bratislava, a otca - V. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. W. XX/XXX, O., zastúpený- Jarabica, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, IČO: 47 454 831, v konaní na návrh matky a na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie tohto znenia:

I. Otec je povinný platiť v nevyhnutnej miere na výživu maloletého dieťaťa: Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX, sumu 150,- eur mesačne, ktorú je otec povinný zasielať vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia, a to na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 12P/16/2022.

II. Otec je oprávnený dočasne sa stretávať s mal. Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX, každý páry kalendárny týždeň v kalendárnom roku vždy v utorok a vo štvrtok od 13:00 hod. do 18:00 hod., každý nepáry kalendárny týždeň v kalendárnom roku v pondelok a v stredu od 13:00 hod. do 18:00 hod., a počas každého prvého víkendu v kalendárnom mesiaci od soboty 09:00 hod do nedele 17:00 hod., a to na čas do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedeného na Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 12P/16/2022.

Miestom odovzdania a prevzatia maloletého Y. J. je počas školských dní predškolské zariadenie, ktoré maloleté dieťa navštevuje. V prípade choroby, víkendu alebo ak sa maloletý nebude nachádzať v predškolskom zariadení, je miestom odovzdania a prevzatia bydlisko matky.

Matka j e p o v i n n á mal. Y. J. na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi.

III. Vo zvyšku súd návrh otca z a m i e t a.

IV. Súd návrh matky z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 02.03.2022, doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.03.2022 sa matka domáha nariadenia neodkladného opatrenia tohto znenia: „T. V. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený stretávať sa s maloletým Y. J., nar. XX.XX.XXXX dva dni v každom kalendárnom týždni v čase jeho pracovného voľna, výhradne za prítomnosti matky. Neodkladné opatrenie sa nariaďuje až do

právoplatnosti rozhodnutia o návrhu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a určenia výživného.“

2. V úvode svojho návrhu matka uvádza, že na tunajšom súde je vedené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Y. J., ktoré úzko súvisí s nutnosťou vydania neodkladného opatrenia. S otcom maloletého sa začali stretávať niekedy v roku XXXX na spoločnom pracovisku, pričom počas prvých troch rokov bol ich vzťah plný rozchodov a následných spolužití. Matka sa počas vzťahu s otcom zdržiavala v ich domácnosti v O. a u svojich rodičov v Z. a takto pendlovala aj s maloletým až do októbra XXXX, kedy od otca maloletého definitívne odišla. Od tejto doby sa o maloletého stará výlučne matka. Príčinou rozchodu rodičov boli rozdielne názory na život a výchovu maloletého. Ich časté hádky mali veľmi negatívny vplyv na zdravý vývin maloletého, otec matku urážal, ponižoval ju, psychicky ju vydieral. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že otec svojím spôsobom života a správania v prítomnosti maloletého nevhodne vplyva na jeho výchovu, zdravotný a psychický vývoj. Závažnosť dôvodu vydania takéhoto rozhodnutia vidí matka aj v tom, že jej otec odmieta oznámiť kde bude tráviť s maloletým spoločný čas. Podľa matky požíva alkoholické nápoje aj v prítomnosti maloletého a žije s priateľkou, ktorú matka nepozná. Otec matku atakuje aj prostredníctvom svojej rodiny k tomu, aby sa mohol stretávať s maloletým, vyhráža sa jej sms správami. Od času, kedy sa otec dozvedel, že matka podala na súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností zmenil svoje správanie- neustále píše matke sms správy, s tým, že má právo byť so svojim synom, v čom mu matka nebráni, len chce byť prítomná počas realizácie ich styku, nakoľko po týchto stretnutiach je maloletý agresívny, neposlušný. Matka poukazuje aj na to, že otec nemá vytvorené dostatočné podmienky na realizáciu ich styku, chová potkanov, ktorých dáva aj do postele a blízkosti maloletého a zároveň nie je spokojná ani so stravou, ktorú maloletý konzumuje u otca, čo nemá dobrý vplyv na aj jeho psychický a zdravotný vývin. Na uvedené otca niekoľkokrát upozorňovala, no ten to odignoroval. Zdravotný stav maloletého otec zľahčuje, nepriznáva. Maloletý je vzhľadom na svoju diagnózu naviazaný na matku, a tá má preto veľké obavy zo stretnutia s otcom bez jej prítomnosti. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav maloletého vyplýva z viacerých záverečných lekárskejších správ psychológa, psychiatra, neurológa, kde je skonštatované, že ide o dieťa s psychomotorickým vývinom na úrovni ľahkej zaostalosti, má emočné poruchy s prejavmi separačnej úzkosti. Maloletý zároveň navštevuje aj Y. centrum F. aj za účelom ďalšej diagnostiky. Na základe uvedeného má matka zato, že je osvedčená danosť jej nároku a jednoznačne vyplýva potreba nariadiť také neodkladné opatrenie, ktorým budú dočasne upravené pomery účastníkov konania, tak aby do rozhodnutia súdu vo veci samej bol zabezpečený styk otca s maloletým.

3. Na preukázanie svojich tvrdení matka predložila rodný list maloletého dieťaťa, jej návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, podací lístok zo dňa 23.02.2022, lekársku správu z psychologického vyšetrenia zo dňa XX.XX.XXXX, lekársku správu z pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa XX.XX.XXXX a lekársku správu z neurologického vyšetrenia zo dňa 08.10.2021.

4. Otec maloletého doručil dňa 14.03.2022 prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/16/2022. V tomto vyjadrení bol zároveň obsiahnutý aj návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia tohto znenia:

„I. Súd maloleté dieťa Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia.

III. T. Y. M., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť výživné na maloletého Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150,- EUR mesačne, ktoré je povinný poukazovať vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

IV. Styk otca s maloletým Y. J. M., nar. XX.XX.XXXX súd upravuje tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým nasledovne: - Otec je oprávnený sa s maloletým stretávať minimálne 2 (dva) dni v každom párnom aj nepárnom pracovnom týždni, na ktorých konkrétnych dňoch sa v súčinnosti dohodnú obaja rodičia, kedy si otec prevezme maloletého v určený pracovný deň o 13.00 hod v predškolskom zariadení, ktoré navštevuje a odovzdá ho nasledujúci pracovný deň o 9.00 hod v predškolskom zariadení, ktoré navštevuje; - Otec je oprávnený sa s maloletým stretávať minimálne 1 (jeden) víkend v mesiaci, na ktorom konkrétnom sa v súčinnosti dohodnú obaja rodičia, kedy si otec prevezme maloletého v určený víkend počnúc sobotou o 9.00 hod v bydlisku matky a odovzdá ho končiac nasledujúcim dňom v nedeľu o 17.00 hod v bydlisku matky.

V. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.“

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

4.1. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 12P/12/2022-30 zo dňa 17.03.2022 súd vylúčil návrh otca týkajúci sa nariadenia neodkladného opatrenia ohľadne maloletého dieťaťa na samostatné konanie. Toto konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/37/2022.

5. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že matka mu nedávno začala odopierať osobný styk s maloletým a v prípade, že tento styk povolila, mohli byť spolu na jej príkaz maximálne dve hodiny, pričom to odôvodňovala tým, že maloletý bez nej dlhšie nevydrží. To však podľa otca nebola pravda, pretože s ním maloletý trávi čas rád a vždy keď má ísť domov k matke je smutný a nechce ísť od otca. Po takýchto reakciách matka začala vymýšľať rôzne výhovorky, ako napr. že je maloletý chorý alebo že má iný program, napriek tomu, že sa na návšteve obaja rodičia dohodli. Neskôr matka trvala na realizáciu styku otca s maloletým v jej domácnosti. Z dôvodu, že matka maloletého odopiera otcovi styk s maloletým a z dôvodu, že ústne dohody rodičov už nenapĺňajú účel dočasnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, sa otec obáva, že ďalšie vykonávanie súdom neupravených práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu by pre maloleté dieťa znamenalo riziko v tom zmysle, že matka maloletého by nerešpektovala nielen práva otca maloletého, ale ani práva samotného maloletého. Otec je toho názoru, že rozdielny chod domácností oboch rodičov a rozdielne životné priority spôsobujú to, že matka maloletého nedokáže nájsť s otcom maloletého konsenzus. Z toho vyplývajúce časté nezhody potom pôsobia nepriaznivo na duševný stav maloletého. Na základe všetkých uvedených skutočností otec podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý upraví práva a povinnosti rodičov k maloletému do času rozhodnutia vo veci samej.

6. Na preukázanie svojich tvrdení otec predložil potvrdenie o svojom príjme za mesiac január 2022.

7. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 12P/37/2022-14 zo dňa 18.03.2022 súd spojil konanie vedené pod sp. zn. 12P/37/2022 na návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia a konanie na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia vedené pod sp. zn. 12P/25/2022 na spoločné konanie, ktoré sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 12P/25/2022 ako konanie o nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Lustráciou poručenských spisov tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 12P/16/2022 vedené konanie na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Y. J. M., v rámci ktorého sa matka domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že len matka má byť poverená zastupovaním a správou majetku maloletého a otca žiada zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou vo výške vo výške 380,- € mesačne počnúc právoplatnosťou tohto výroku. Ďalej matka žiada upraviť styk otca s maloletým počas dvoch dní v každom kalendárnom týždni v čase jeho pracovného voľna výhradne za jej prítomnosti. Toto konanie doposiaľ nebolo skončené. Ďalej bolo zistené, že ohľadne maloletého dieťaťa doposiaľ nebolo rozhodované.

9. Matka vo svojom návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému okrem iného uviedla, že je s maloletým na predĺženej rodičovskej dovolenke a poberá len rodičovský príspevok vo výške približne 402,- eur mesačne a prídavok na dieťa. Otec maloletého pracuje v SBS službe, výšku jeho mesačného príjmu matka nepozná, no vie, že pracuje na zmeny, ktoré sa pravidelne opakujú /X dni pracuje a dva dni má voľno/. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti, t. j. od októbra XXXX prispieva otec pravidelne každý mesiac na výživu maloletého sumou približne 150,- eur mesačne. K pravidelným nákladom súvisiacim so zabezpečením výživy a potrieb maloletého matka zaradila pravidelné poplatky za škôlku vo výške 368,- eur mesačne, návštevy logopedického centra /vstupná prehliadka vo výške 65,- eur a následne 1-2 stretnutia mesačne po 30,- eur/, životná poisťka maloletého vo výške 23,- eur mesačne. Matka však uhrádza aj nepravidelné výdavky na maloletého spojené so zakupovaním sezónneho ošatenia, obuvi, vitamínov, hračiek, darčiekov, voľnočasových aktivít či pohonných hmôt.

10. Z vyjadrenia otca k návrhu matky vyplýva, že ten sa nestotožňuje s jej tvrdeniami ohľadom stravovania či výchovy maloletého. Má za to, že maloletému zabezpečuje riadnu osobnú starostlivosť, výchovu i stravovanie. Počas ich styku berie maloletého do O.- do domu, v ktorom maloletý vyrastal.

Otec absolútne nesúhlasí s tým, aby sa s maloletým stretával len za prítomnosti matky, pričom takáto úprava styku nie je podľa neho podopretá žiadnymi dôkazmi o tom, prečo by takýto stav mal nastať. O maloletého sa otec zaujíma, teší sa, keď s ním môže tráviť čas a rád a riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť v čase, keď je s ním. Navrhovaná úprava styku by podľa otca neprospeľa ich vzťahu, nakoľko by nemali žiadny priestor pre seba, aby si budovali dôverný vzťah bez prítomnosti matky. Do domácnosti matky otec nechce chodiť a neželá si sa s ňou stretávať viac ako je potrebné. K výživnému navrhovanému matkou uviedol, že dobrovoľne platí na maloletého výživné vo výške 150,- eur mesačne, čo považuje za primerané vzhľadom k veku maloletého a k jeho priemernej mzde. Otec považuje za neštandardné i nemorálne konanie matky, kedy maloletého prihlásila do súkromnej škôlky, ktorej náklady sú vo výške 368,- eur mesačne, a to za pol dňa starostlivosti o maloletého. Tento nadštandard nie je potrebný a maloletý môže podľa otca navštevovať štátnu materskú škôlku s nákladmi o 2/3 nižšími, keďže takúto škôlku aj doposiaľ v O. navštevoval. Uvedený výdavok na súkromnú škôlku považuje otec za neodôvodnený a to že matka zabezpečuje prostredníctvom svojich rodičov pre maloletého vyšší štandard životnej úrovne nemôže zaväzovať otca k tomu, aby plnil vyživovaciu povinnosť v takom rozsahu, v ktorom nemá objektívne danú možnosť plniť. Otec akceptuje nutné výdavky maloletého na stravu, oblečenie, hygienické potreby, lieky či logopedické vyšetrenia a maloletému vždy zabezpečil a aj v budúcnosti zabezpečí všetko to, čo bude potrebovať pre svoj život, v rámci svojich objektívne daných schopností a možností. Otec v závere svojho vyjadrenie súhlasí s tým, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, avšak navrhuje aby boli zastupovaním a spravovaním jeho majetku poverení obaja rodičia. Ohľadne výšky jeho vyživovacej povinnosti navrhuje ponechať sumu vyživovacej povinnosti vo výške 150,- eur mesačne, pretože túto sumu platí otec doposiaľ. S navrhovanou úpravou styku maloletého s otcom výlučne za prítomnosti matky v žiadnom prípade otec nesúhlasí a žiada, aby súd upravil ich styk počas minimálne dvoch dní v každom párnom aj nepárnom pracovnom týždni, na ktorých sa rodičia vopred dohodnú a počas minimálne jedného víkendu v mesiaci od soboty 09:00 hod do nedele 17:00 hod. počas dohody rodičov.

11. Predmetným návrhom sa matka domáha nariadenia neodkladného opatrenia týkajúceho sa úpravy styku otca s maloletým na čas do rozhodnutia vo veci samej a otec sa svojím návrhom domáha formou neodkladného opatrenia úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozhodnutia vo veci samej.

12. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa článku 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

14. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

17. Podľa § 360 ods. 1 zákona CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

20. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

22. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

23. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

24. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

25. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 28 Zákona o rodine, (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. (3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

27. Podľa § 34 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Obaja rodičia zodpovedajú spoločne za všestranný vývoj dieťaťa. Vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti buď spoločne, alebo aj jednotlivito po vzájomnej dohode. Ak sa rodičia o styku s dieťaťom nedohodnú a ak je to v záujme dieťaťa, súd upraví styk rodičov s dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom jeho záujmu.

28. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 65 ods. 1,2 Zákona o rodine, (1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Právna úprava účinná od 1.7.2016 priniesla významné zmeny týkajúce sa neodkladných opatrení, a to najmä z hľadiska charakteru tohto inštitútu, ním sledovaného účelu, dočasnosti, trvania, zákonných podmienok nariadenia a tiež subjektov, voči ktorým možno uplatniť tento inštitút. Účelom neodkladných opatrení je upraviť pomery medzi stranami sporu, resp. účastníkmi konania, a to ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej v štádiu pred začatím konania, počas konania, ako aj po jeho skončení, a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, alebo je obava, že bude ohrozená exekúcia.

33. Otázky úpravy doterajších predbežných opatrení vo veciach maloletých (príp. v iných mimosporových konaniach) sa presunuli do Civilného mimosporového poriadku. Podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie môže nariadiť súd na návrh aj bez návrhu. Bez návrhu súd môže nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Takýmito konaniami, ktoré môžu začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, ex offo začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania. Osobitne je upravený procesný postup v Civilnom mimosporovom poriadku, týkajúci sa neodkladných opatrení vo veciach týkajúcich sa ochrany maloletého (§ 365 CMP), výživného (§ 366 CMP), osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP) a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368 CMP).

34. Pre rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Stavom v čase rozhodovania je skutkový a právny stav veci, o ktorej sa má rozhodovať podľa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a súd sa vysporiada len s tými okolnosťami, ktoré z tohto návrhu vyplývajú. Pre vyhovenie návrhu musí jeho navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj potreby zásahu zo strany súdu z dôvodu obavy možného ohrozenia výkonu exekúcie, resp. z dôvodu bezodkladnej potreby upraviť pomery medzi stranami sporu. Pri rozhodovaní hovoríme o osvedčovaní tvrdených skutočností. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritorne vybavenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

35. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu, preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie (rozhodnutie NSSR č. 3Cdo 203/2011, nález ÚS SR III. ÚS 298/2008).

36. Výpočet povinností a obmedzení, ktoré môže súd neodkladným opatrením uložiť, je v § 325 ods. 2 CSP formulovaný demonštratívne. Za splnenia ostatných zákonných podmienok môže byť nariadené aj neodkladné opatrenie s iným obsahom. Z pragmatického hľadiska nie je vylúčená ani kumulácia dvoch alebo viacerých petitov. Súd je však v rámci dispozičného princípu vždy viazaný návrhom a nesmie ho prekročiť, ani uložiť inú ako v návrhu požadovanú povinnosť.

37. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňatá z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho preukázanie stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie súd nariadi vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených. V konaní starostlivosti o maloleté deti súdy prihliadajú predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, rovnako pri rozhodovaní sledujú v prvom rade záujem maloletého dieťaťa.

38. Na základe vykonaného dokazovania súd v posudzovanom prípade zistil, že rodičia maloletého Y. J. neboli nikdy zosobášení, nežijú v spoločnej domácnosti, spolu nehospodária, od októbra XXXX žije matka spolu s maloletým na adrese N. XXA, Z.. T. sa nedomáha zverenia maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti, na výživu pravidelne prispieva a ich styk doposiaľ prebiehal na základe vzájomnej dohody rodičov. Vzájomné práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu neboli doposiaľ súdnym rozhodnutím upravené, no na tunajšom súde prebieha konanie na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré nie je právoplatne skončené.

39. V danom prípade ide o dieťa vo veku štyroch rokov, ktoré navštevuje súkromnú materskú školu a v zmysle priložených lekárskeho správ ide o dieťa s psychomotorickým vývinom na úrovni ľahkej duševnej zaostalosti. Matka sa o maloletého osobne stará, je na predĺženej rodičovskej dovolenke. Ani jeden z rodičov žiadnym spôsobom neosvedčil, že sa otec domáha zverenia maloletého Y. do svojej starostlivosti, že ho chce matke, ktorá sa osobne o maloletého stará, odňať. V zmysle vyjadrení oboch rodičov má súd zato, že akceptujú faktický stav, t. j. že starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka a otec by mal mať upravený styk s maloletým. Súd preto dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a v tejto časti návrh zamietol, nakoľko maloleté dieťa je v matkinej osobnej starostlivosti a tento faktický stav nie je potrebné upravovať neodkladným opatrením, pretože sa otec nedomáha zverenia dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti. Súd neobdržal žiadnu signalizáciu o prípadnej nedostatočnej starostlivosti o dieťa zo strany jeho rodičov. Terajšia situácia v rodine nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, stabilizáciu jeho výchovného prostredia, a teda aj potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania tým, že by dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktoré je v jej starostlivosti.

40. Vyhovenie návrhu otca čo do jeho návrhu v časti zastupovania a správy majetku by vo svojich dôsledkoch zasiahlo do právneho postavenia dotknutých osôb vysoko nad rámec zabezpečovacieho charakteru neodkladného opatrenia. Inštitút neodkladného opatrenia neslúži na to, aby nahrádzal rozhodnutie vo veci samej, ale na to, aby súd neodkladne zasiahol v prípade, že dochádza k ohrozeniu práv maloletých detí a sú splnené všetky podmienky na jeho vydanie. Otec sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby boli obaja rodičia oprávnení zastupovaním a správou majetku maloletého dieťaťa. Otec súdu neosvedčil hroziacu ujmu pre maloleté dieťa, aby bolo potrebné formou neodkladného opatrenia rozhodnúť o zastupovaní a správe majetku maloletého dieťaťa a s poukazom na už uvedené v tomto odseku odôvodnenia súd návrh o tejto časti návrhu otca zamietol.

41. Čo sa týka návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia určením výživného, táto časť jeho návrhu spĺňa v čase rozhodovania súdu o tomto návrhu podmienky podľa § 366 CMP. Výživné v nevyhnutnej miere má však slúžiť len na zabezpečenie tých najnevyhnutnejších potrieb dieťaťa. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich maloletých

detí, ktoré nie sú schopné sa samé živiť. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred akýmikoľvek inými pohľadávkami.

42. Neodkladným opatrením možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, pričom uvedené ustanovenie má slúžiť na ochranu záujmov maloletého dieťaťa a nie rodiča. Vo veciach starostlivosti o maloleté deti je povinnosťou súdu sledovať v prvom rade záujem maloletého dieťaťa. Z obsahu návrhu vyplýva, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu a vyživovacia povinnosť otca nebola dosiaľ určená žiadnym súdnym rozhodnutím. Matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke s maloletým, ktorého pravidelné výdavky vyčíslila v návrhu vo veci samej na približne XXX,- e.ur, pričom uhradza za maloletého aj všetky jeho nepravidelné výdavky. Otec je zamestnaný vo firme D. & B. a. s., pričom jeho čistou mzdou za mesiac január XXXX bola suma vo výške XXX,XX eura. T. rodičia zhodne uviedli, že otec na maloletého prispieva sumou 150,- eur mesačne, no napriek tomu otec žiada, aby bola jeho vyživovacia povinnosť určená súdnym rozhodnutím. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že doposiaľ nebola súdnym rozhodnutím určená vyživovacia povinnosť otca sú splnené podmienky na nariadenie otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere, nakoľko v prípade, ak otec prestane na výživu maloletého prispievať táto môže byť ohrozená. Otca v zmysle uvedeného preto zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150,- eur mesačne, nakoľko túto sumu je otec schopný uhrádzať, matka nežiada, aby otec prispieval vyššou sumou a táto suma spíňa aj pojem nevyhnutnosti v zmysle ustanovenia § 366 CMP, s ohľadom na vek dieťaťa, všeobecné poznatky o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Na vydanie takéhoto rozhodnutia postačuje osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možností povinného.

43. Ako už súd uviedol, vyživovacia povinnosť rodičov k ich maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou od narodenia detí, ktorú si musia plniť bez ohľadu na ich ostatné výdavky. (Súd dáva do pozornosti rodičom, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime. Tzv. minimálne výživné je vo výške 29,87 eura). Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

44. Neodkladným opatrením súd upraví styk rodiča, ktorému druhý rodič neumožňuje styk s dieťaťom v rozsahu, aby nedošlo k odcudzeniu dieťaťa a rodiča, v rozsahu primeranom dennému režimu dieťaťa a jeho rodičov. Ide o právo rodiča na styk - nie povinnosť, aby otec v rámci tohto obdobia prevzal starostlivosť o dieťa. Z návrhu matky, ako i z vyjadrenia otca vyplynulo, že matka podmieňuje styk otca s maloletým svojou prítomnosťou počas realizácie tohto styku odôvodňujúc to diagnózou maloletého a jeho naviazanosťou na matku, resp. matka tento styk úplne odopiera. V prípade nezhôd rodičov v otázke styku je v danom prípade otec ten, kto má právo podať na súd návrh na úpravu styku s maloletým dieťaťom, a nie matka, nakoľko tá sa o maloletého osobne stará. Matka rovnako tak neosvedčila dôvodnosť a potrebu jej osobnej prítomnosti na realizáciu styku otca s maloletým, keďže tento doposiaľ prebiehal bez jej prítomnosti a otec riadne starostlivosť o maloletého počas styku zabezpečoval. Z týchto dôvodov súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúceho sa úpravy styku otca s maloletým.

45. Súd berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti konštatuje, že matkou uvádzané tvrdenia o nedostatočných podmienkach na realizáciu styku otca s maloletým v jeho domácnosti, o jej nespokojnosti so stravou, ktorú maloletý u otca jedáva, či o prítomnosti domácich potkanov v jeho domácnosti a neustále dopyty otca na možnosť stretnutia s maloletým nie sú dôvodom na to, aby súd upravil styk otca s maloletým len za prítomnosti matky. Otec sa s maloletým Y. nestýka, nemá s ním

zabezpečený pravidelný kontakt. Z tohto dôvodu súd vychádzajúc najmä z návrhu otca upravil jeho styk s maloletým, a to najmä v záujme potreby začať styk realizovať a zamedziť tak odcudzeniu otca s maloletým. Navrhovaná úprava styku však nie je z právneho hľadiska vykonateľná, nakoľko otec žiada upraviť ich styk v dňoch podľa dohody rodičov, a preto súd určil konkrétne dni realizácie ich styku. Obaja rodičia navrhli upraviť styk počas dvoch dní v každom kalendárom týždni čo súd zobral do úvahy. V prípade, ak súdom určené dni na realizáciu styku otca s maloletým nebudú rodičom vzhľadom na pracovnú vyťaženosť otca vyhovovať, nič im nebráni realizovať styk podľa ich ústnej dohody aj nad rámec rozhodnutia súdu v súlade so záujmom maloletého Y. J. a s rozvrhnutím pracovných zmien otca.

46. Súd v predmetnej veci poukazuje na čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. V Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18 ods. 1 je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti k maloletému a nie je možné práva niektorého z rodičov bezdôvodne obmedziť. Na druhej strane, rodičia, ktorí žijú oddelene, sa fakticky nemôžu neobmedzene podieľať na starostlivosti o dieťa a stýkať sa s ním, pretože rozsah ich práv (právo stretávať sa s dieťaťom) je obmedzené rozsahom práv druhého rodiča. Spôsob, akým si budú oddelene žijúci rodičia uplatňovať svoje právo voči maloletému zákon v prvom rade ponecháva na ich dohode, ktorá však musí byť v súlade so záujmom mal. Y. J.. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd preto nemal ignorovať ani záujmy dieťaťa, ale ani opodstatnené pracovné, či iné povinnosti rodičov. Rodičia maloletého dieťaťa by sa v záujme dieťaťa mali predovšetkým na úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, dohodnúť. Až následne, ak takáto dohoda nie je možná, upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom súd, pričom je povinný prihliadnuť predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. V danom prípade mal súd najmä s poukazom na vykonávanie osobnej starostlivosti o maloletého zo strany matky za to, že na vydanie neodkladného opatrenia na úpravu bežného styku boli splnené podmienky. Neodkladným opatrením súd upraví styk rodiča, ktorému druhý rodič neumožňuje styk s dieťaťom v rozsahu, aby nedošlo k odcudzeniu dieťaťa a rodiča, v rozsahu primeranom dennému režimu dieťaťa a jeho rodičov. Takúto mieru kontaktu otec s maloletým v zmysle petitu rozhodnutia bude mať zabezpečenú.

47. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a vo zvyšku návrh zamietol. Vo veci samej /sp. zn. 12P/16/2022 súd vykoná potrebné dokazovanie a až na základe výsledkov dokazovania, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia, rozhodne autoritatívny rozhodnutím, príp. schválením rodičovskej dohody.

48. Súd dáva do pozornosti, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania.

49. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že o nároku o náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP a ust. § 262 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.